

MGR ANDRZEJ ALBIN PALUCHOWSKI

17 września 2017 r. w Lublinie zmarł mgr Andrzej Paluchowski, polonista, bibliotekarz, bibliofil, edytor, w latach 1972-1997 dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, członek honorowy TN KUL.

Andrzej Albin Paluchowski urodził się 26 stycznia 1933 r. w Częstochowie, gdzie w latach 1945-1951 uczył się w Gimnazjum i Liceum im. Romualda Traugutta. W 1956 r. ukończył filologię polską na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL, przedstawiając pracę *O obrazowaniu w „Panu Tadeuszu”*, napisaną pod kierunkiem prof. Cz. Zgorzelskiego. Po opublikowaniu w „Pamiętniku Literackim” stanowiła ona tekst omawiany na uniwersyteckich ćwiczeniach z poetyki.

Od 1956 r. pracował w II Katedrze Historii Literatury Polskiej KUL – najpierw jako aspirant, w latach 1957-1960 jako asystent, a w latach 1960-1966 jako starszy asystent. W pamięci studentów zapisał się jako dobry nauczyciel akademicki. Nie udało mu się niestety ukończyć rozprawy doktorskiej *Droga rozwoju epiki Mickiewicza przed „Panem Tadeuszem”*, przygotowywanej pod kierunkiem prof. S. Pigionia (Uniwersytet Jagielloński).

W latach 1966-1971 pracował jako starszy bibliotekarz w Zakładzie Historii Literatury Polskiej KUL. W bibliotece zakładowej wykonywał prace bibliotekarskie także w ramach etatowych obowiązków asystenta. W 1972 r. został mianowany na kustosa bibliotecznego i jednocześnie wicedyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej KUL. 20 stycznia 1976 r., po nagłej śmierci o. Romualda Gustawa OFM, objął stanowisko dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej KUL i kierował nią (od 1981 r. jako starszy kustosz dyplomowany) do końca 1997 r. W czasie 21 lat jego dyrektorowania liczba jednostek bibliecznych wzrosła prawie dwukrotnie, znacznie powiększone zostały zasoby biblioteki w zakresie wydawnictw w językach zachodnich. Także liczba tytułów czasopism zagranicznych wpływających do Biblioteki KUL podwoiła się z 1700 do 3391. Znacznie rozwinął kontakty z innymi bibliotekami w Polsce i za granicą. Organizował cykl spotkań z wybitnymi

bibliotekarzami, bibliofilami i bibliografami polskimi. Nawiązał bliską współpracę z Biblioteką Polską w Londynie i Biblioteką Watykańską.

Był członkiem Towarzystwa Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej i Towarzystwa Naukowego KUL (6 czerwca 2017 r. odebrał dyplom członka honorowego TN KUL). Brał udział w sesjach Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, m.in. w Rzymie (1993) i we Wrocławiu (1996).

Otrzymał Nagrodę im. Adama Mickiewicza, ufundowaną przez The East European Project w Londynie (1998), Medal za Zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (2004) i Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (2008). Od 2003 r. jest Kawalerem Orderu Białego Kruka ze Słonecznikiem, tytułu przyznawanego przez Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książki i Exlibrisu.

W pracy naukowej A. Paluchowskiego wyróżnić można dwa nurty: samodzielne prace badawcze oraz prace edytorskie. Jest autorem rozpraw naukowych i artykułów, spośród których oprócz wspomnianej już pracy *O obrazowaniu w „Panu Tadeuszu”* należy wymienić obszerne studium *Matka Boska w poezji czasów stanisławowskich i okres romantyzmu* i „skromnie zatytułowany tekst” (S. Sawicki) z 1978 r. *Uwagi o najpilniejszych potrzebach w zakresie wiedzy o Mickiewiczu*, a także prace poświęcone sylwetkom wybitnych polonistów: S. Pigonia, W. Borowego, I. Sławińskiej. Pracę edytorską rozpoczął od wydania wspólnie z prof. Cz. Zgorzelskim i W. Grabowskim, kolegą ze studiów, nieukończonej przez W. Borowego monografii *O poezji Mickiewicza*, którą TN KUL wydało powtórnie w 1999 r., w opracowaniu Z. Stefanowskiej i właśnie A. Paluchowskiego. Po latach natomiast opublikował wraz z Z. Stefanowską obszerny wybór prac tegoż autora pt. *Studia i szkice literackie*. Uczestniczył w ważnych przedsięwzięciach edytorskich, takich jak wydania pism Adama Mickiewicza: krytyczne *Dzieł wszystkich* oraz ostatnie tzw. *Wydanie Rocznicowe 1789-1998*, w ramach którego opracował tom 6 – *Pisma filomackie*.

Uroczystości pogrzebowe, po Mszy św. w kościele Akademickim KUL, odbyły się 30 września 2017 r. na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie.

Na podstawie materiałów internetowych
opracował Stanisław Sarek*

* L. WÓJTOWICZ, *Odszedł Andrzej Paluchowski*, http://www.kul.pl/odszedl-andrzej-paluchowski,art_76515.html; B. ZEŻULA, *Andrzej Paluchowski – biogram*, http://www.bu.kul.pl/andrzej-paluchowski-biogram,art_76849.html.